



Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

224. An ob crimen simulationis, dum numirum quis alium se simulans pro obtinendo beneficio seipsum supponit pro aliis, id etiam ignorantibus, examini, ut beneficia obtineat; & sic postea cum iis de ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

D. N. Jesum Christum vel B. Virginem expressè blasphemaverit; si sacerdos vel clericus fuerit, eo ipso die, quo de ejusmodi delicto fuerit convictus, beneficiorum, quæcunque habuerit, fructibus unius anni mulctetur pro prima vice; pro secunda verò, si ita deliquerit, & convictus fuerit, si unicum habuerit beneficium, eo privetur, si plura, quod Ordinarius maluerit, id amittere cogatur. Quod si tertio ejus sceleris arguatur & convincatur, dignitatibus, & beneficiis omnibus, quæcunque habuerit, eo ipso privatus existat, ad eaque ulterius retinenda inhabilis reddatur, eaque liberè impetrari, & conferri possint, &c. Quam penam contra blasphemos acris intendit Pius V. in constituto, sua 5. sub dato Calend. Aprilis 1566. ita ut pena illa privationis, qua vi constitutionis Leonis X. erat respectu beneficiorum, & dignitatum, restricta ad casum tertie vicis, incurratur respectu beneficiorum in secunda vice, solaque dignitates tertio lapsui referuntur; Lott. l. 3. q. 28. n. 113. addens n. 114. dubium non esse, quin hæc Pij constitutio sit lata sententiæ; etsi adhibeat hæc verba: *beneficiis ipsis privetur*, quæ aliàs futurum tempus recipiunt; eò quod expressè innovet decretum Concilii Lateran. sub Leone X. in quo decreto dicitur: *eo ipso*: unde verba illa inflectuntur ex subjectæ materiæ naturâ; ita ut sicut verba præsentis temporis, hæc ratione nonnunquam minime sint lata sententiæ, ita quandoque verba, quantumcunque in futurum concepta sunt lata sententiæ; unde clericum ipso jure privatum beneficiis tam ob blasphemiam hæreticalem, quam ob blasphemiam non hæreticalem, & utrumque æquiparari hæretico, ait Lott. n. 105. Castrop. tamen loc. cit. ait ex dictis id illa constitutione Leonis X. patere, blasphemum nunquam privari ipso jure beneficiis, quousque hujus criminis declaratoria sententia accedat: quod non negabit Lott. si referatur declaratoria ad executionem seu spoliationem de facto, uti dicit de hæretico.

Questio 220. An, & qualiter sacrilegus privetur beneficiis?

Respondeo: Etsi sacrilegus impediatur consequi beneficium, c. venerabilem. de elect. Paris. l. 4. q. 3. n. 23. Garc. cit. c. 10. n. 174. citans Corraf. Rebuff. &c. sitque infamis & irregularis, c. infames. q. 1. AA. ijdem. Castrop. cit. §. 2. n. 6. non est tamen ipso jure privatus beneficiis, cum nullus sit textus annectens hanc penam cuilibet sacrilegio. Garc. Castrop. ll. cit. sed solum est privatione dignus; & venit privandus juxta c. si quis presbyter. 50. dist. Castrop. loc. cit. Garc. n. 173. citans Rebuff. tit. de mod. amitt. benefic. n. 65. & de pacif. possess. n. 248. aliis 202. Diaz. in pract. c. 87. nu. 2. Porro de sacrilegis in specie ob percussorem vel occisionem Cardinalis, Episcopi, Clerici dictum supra.

Questio 221. Quid hac in parte dicendum de furibus, usurariis, incendiariis, ac similibus?

Respondeo in genere: Propter hæc & similia crimina, dum non sunt de exceptis, regulariter non vacant beneficia ipso jure, sed duntaxat per judicis sententiam, & privationem. Et quidem non nisi, ubi talis pena exprimitur à jure. Tond. p. 1. c. 27. n. 2. citans Rebuff. in pr. de mod.

amitt. à n. 50. & communiter nullum crimen inducit privationem ipso jure, paucis exceptis, de quibus in antecedentibus, Paris. l. 3. q. 16. n. 5. citans Selv. p. 3. q. 2. n. 9. & requiri sententiam declaratoriam in omni crimine magis commune, dicit Paris. ibid. n. 6. citans Bursat. consil. 14. n. 18. v. 1. Eadem habet Paris. l. 7. q. 2. n. 9.: ubi regulariter nullum crimen inducit privationem ipso jure absque declaratione. Gabr. conf. 196. l. 1.

Questio 222. An beneficium incarcerantis clericum, usque dum ei resignet beneficium suum, vacet ipso jure?

Respondeo affirmative: Gonz. gl. 15. n. 81. Barb. juris Eccl. l. 3. c. 14. n. 50. citans Vivian. Chok. juxta Clem. multorum. de panis.

Questio 223. Quid dicendum ad hoc de ijs, qui non iniuriati presbyterio missas dicunt, & penitentium confessiones audiunt?

Respondeo: Vi constitutionis Clem. VIII. quæ est illius 18. & quæ is nefarios istiusmodi homines jubet à iudicibus S. inquisitionis, vel locorum Ordinariis tanquam Ecclesiæ misericordiâ indignos à foro Ecclesiastico abjici, & ab ordinibus Ecclesiasticis, si quos habent, ritè degradatos statim Curie seculari tradi debitis pœnis puniendos; ante hanc degradationem non videtur inducta vacatio beneficii, si quod habent; facta tamen illa degradatione, de illa vacatione non est dubitandum, cum actualis degradatio implicet avulsionem personæ ab altari. Lott. l. 3. q. 31. à n. 16. dicens n. 18. in hoc ampliata esse penam antiquorum canonum, vi quorum tantum suspendebantur, permittà Episcopo potestate super beneficio dispensandi. Neque in hoc locus est expectationi corrigibilitatis, ut patet ex dicta Constitutione. Lott. n. 19. qui etiam subjungit n. 23. pœnas privationis beneficiorum, aliisque usque ad degradationem statutas contra sollicitantes in confessione, vel ejus occasione feminas vel pueros ad turpia vi constitutionis Gregor. XV. quæ est 34. sub dato 30. Aug. 1612. esse remissas arbitrio iudicum. Vide de his Lott. à n. 20.

Questio 224. An ob crimen simulationis, dum nimirum quis alium se simulans pro obtinendo beneficio, se ipsum supponit pro alio id etiam ignorantibus examini, ut beneficia obtineat, & sic postmodum cum iis de istis beneficiis tractat, etiam per simoniacam pravitatem, vacent ipso jure omnia beneficia istius simulantis?

Respondeo affirmative; sic enim expressè statuit Paulus IV. in Constitutione sua 33. quæ incipit inter ceteras, edita 16. Nov. 1557. Castrop. cit. §. 8. n. 20. Gonz. gl. 15. n. 89. ad fufum recitans dictam constitutionem Pauli IV. Barb. juris Eccl. l. 3. c. 14. n. 59. Lott. l. 3. q. 29. à n. 110. quem vide. Idem esse in eo, qui dum potestatem conferendi habet, adeoque sibi ipsi beneficium conferri nequit, alium suo loco ponit vel substituit, ut hic substitutus ei beneficium conferat; tradit ibidem Lott. n. 111. Item idem est in eo, qui pro seipso impetrat beneficia cum intentione illa mox resignandi in favorem, reservatâ, vel non reservatâ pensione. Lott. ibidem, Gonz. l. cit. n. 90.

Item

Item in iis, qui annuas pensiones offerunt, aut impetrant beneficia pro aliis, ut ab iisdem aliquid consequantur; Gonz. n. 89. hos enim simulatores omnes ferit dicta Constitutio Pauli IV. tanquam simoniacos (intellige confidentiales) Lott. n. 110. Etsi enim aliud commodum nullum temporale appareat, in tali constituto collatore, quam quod fuerit facta illa substitutio per concessionem potestatis conferendi; quin & in altero casu recipientis beneficium, ut illud alteri resignet, sufficiat commodum illud, quod est in eo, quod quis satisfaciat voluntati suae in gratificando amico, ita ut nec ideo minus in hisce arguatur praecedens pactum simoniacum; concessa nimirum argumentatione pacti praambuli ab effectu secuto; quod admittitur etiam ad praesumendum delictum. Lott. an. 111. His itaque omnibus in dicta constitutione ultra excommunicationem laeae sententiae soli Papa reservatam, & nullitatem talium provisionum, & inhabilitatem ad omnia beneficia, imponitur poena privationis omnium beneficiorum obtentorum eo ipso absque alia desuper facienda declaratione incurrenda. Gonz. loc. cit. n. 90. dicens, ut ad hanc vacationem attendatur, quia paucis est nota, & quia plures incidunt in poenas dictae constitutionis, se constitutionem ipsam hic inferere.

Quaestio 225. An, & qualiter inducatur privatio & vacatio beneficiorum ob crimen laesae majestatis humanae commissum?

Respondeo: Incurritur propterea a beneficiato poena privationis beneficiorum ipso jure Castrop. cit. s. 8. n. 3. Barb. juris Eccl. l. 3. c. 14. n. 52. Gonz. gl. 15. n. 72. Lott. l. 3. q. 30. n. 71. & 72. citans in super Rebuff. in pr. tit. de modo amitt. n. 32. Marechot. var. resol. l. 2. c. 35. Porro hoc crimen duplici modo patrat, nempe directo vel indirecto, prout nimirum, qui machinatur seu aggreditur quid cedens directe vel indirecte in turbationem seu laesionem securitatis Reipub. Sic directo modo patrat, cum quis hostili animo adversus Rempub. vel principem (neque enim respectu hujus criminis resp. a principe, aut is ab ea separandus, ita ut ex laesione unius sequatur laesio alterius, & hinc, dum volunt aliqui solum illum perduellem esse, qui in personam principis insurgit, id aliter intelligi nequeat, quam de persona principis, prout in principe ipsa Resp. representatur, Lott. n. 72. & 73. & sic quoque rejicienda eorum sententia, qui tradunt, non committi perduellionem ab illis, qui ex odio praecise personae principis in ejus personam machinantur quid: Lott. an. 16.) animatur seu insurgit, in quo casu crimen hoc nomen specificum perduellionis sortitur, Lott. loc. cit. n. 65. & per illud indubitate dictam poenam privationis ipso jure induci, ait Lott. n. 71. citans Ferret. cons. 31. an. 8. Et sic perduellionis reus censetur is, qui laedit securitatem Reip. turbando ejus tranquillitatem, sive immediate per occupationem alicujus arcis, urbis, aut territorii (qualiter in Constitutione Leonis X. quae est in Bullario 13. declarantur rei laesae majestatis ex hoc capite, quicumque etiam Reges ac Principes, qui terras vel loca mediate vel immediate ad Romanam Ecclesiam spectantia invadunt, & si clerici sunt, privantur ipso jure absque omni citatione aut declaratione criminis vel privationis omni beneficio, officio, administratione, dignitate, Epi-

scopatu, Cardinalatu) aut per alias hostiles incursiones; seu mediate offendendo personam principis, ex quo talis offensa reflectit in eandem Reip. perturbationem securitatis. Lott. an. 30. Circa quam tamen principis offensa, ait idem Lott. n. 85. per contumeliosa dicta jactata in principis personam committi quidem crimen maledicti, non tamen laesae majestatis: Dum vero alia offensa fertur quidem in personam principis, citra tamen turbationem tranquillitatis publicae, eo quod offensa talis sit, ut neque affectus, neque effectus eo quoque, hoc est, ad dictam perturbationem se valeat extendere; ut si corrumpatur, vel dehonestetur principis imago, committitur quidem crimen laesae majestatis, sed distinctum a perduellione Lott. an. 86. sive dicitur laedi majestas per obscurationem tantum. Unde licet cutores falsa moneta efficiantur rei laesae majestatis; non tamen pleuntur poenam statutam perduellibus. Lott. cit. n. 86. atque ita

2. Respondeo secundo in specie primo: Falsificantes literas Apostolicas sunt rei laesae majestatis, etiam ex mente L. Juliae; quin & dicta falsificatio cedit in turbationem publicae tranquillitatis, dum sub fide publica tali modo quis decipitur, ac vel hinc dictae beneficiorum privationi ipso jure subjiciuntur. Lott. an. 90. Secundo: committitur hoc crimen non solum per eos, qui vitam principis veneno vel ferro percutunt, sed & qui in vulgus spargunt de instante obitu principis, non ut solum ejus splendor obscuretur, & detrahatur majestati, sed & ut laesio talis publicam perturbet tranquillitatem. Lott. an. 94. Hinc expressè Urban. VIII. in constitutione sua, quae est in Bullario 113. & incipit: *Inscrutabilis*, clericos beneficiatos hujus criminis reos (sive qui divinationis praetextu ex astris, aut aliis hujusmodi imposturis, de salute, vita & morte Romani Pontificis pro tempore existentis, ejusque consanguineorum usque ad gradum tertium inclusive, vel aliter de mutatione status Reip. enuntiant, aut hujusmodi enuntiantes ariolos, aruspices, vaticinatores, astrologiam experientes consuluerit, sive eorum judicia prognostica, praedictiones, etiam sibi oblatas receperit; illisque quomodolibet usi fuerint, vel scienter apud se retinuerint, &c.) inter ceteras poenas huic privationi beneficiorum ipso jure incurrendae subiacet. Lott. an. 95. inferens ad usum dictam illam constitutionem. Tertio: hoc crimen committunt, seu maxime laedunt majestatem Pontificis summi, quia princeps temporalis est, eodemque contextu labefactant securitatem Reip. qui praetexto causae apparentes persuadent Papa alienationem alicujus partis temporalis ditionis contra decretum Symmachi c. non liceat. 12. q. 1. cum vel sic redditor princeps despectus populo, & maxime iis, qui quasi servi & mancipia alienantur. Lott. n. 103. Hinc Pius V. in Constitutione sua, quae est in Bullario 35. & incipit: *admonet nos*, tales declaravit reos laesae majestatis, & perduelles, & inter alias subjecit privationi beneficiorum omnium ipso jure incurrendae. Hanc quoque Bullam verbotenus recitat Lott. Quarto: hoc crimen majestatis laesae, quin & perduellionis committit, qui vel unius Cardinalis personam hostiliter fuerit infecutus, juxta c. felix. de panis in 6. & hinc jure ipso privatus existit beneficiis, poena hac respiciente in hac hostili infecutione dictum crimen perduellionis (quippe Cardinales lateri Pontificis